

روزنامه اجتماعی،فرهنگی،اقتصادی

■حضرت امیر المؤمنین علی:

هر که خیر جوید سر گردان نشود، و کسی که مشورت نماید پیشمان نگردد.

■اذان ظهر: ۱۲:۰۸ ■غروب آفتاب: ۱۸:۴۸

■اذان مغرب: ۱۹:۰۷ ■نیمه شب شرعی: ۲۳:۲۳

■اذان صبح فردا: ۳:۵۸ ■طلوع آفتاب فردا: ۵:۲۸

■پذیرش آگهی: ۴۳۲۱۰۰۰

■چاپ:همشهری

■تلفن:۶۸۰۷۰۰۰۰

■دفتر مرکزی:تهران،خیابان ولیعصر (مج)، کوچه شهید سیدکمال فریخی، شماره ۱۴

■کدپستی ۴۵۹۵۴-۱۹۶۶۴ ■تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵۵۴۴۶

■تلفن:۲۲۰۲۳۰۰۰،تلفن:۲۲۰۲۴۰۶۷

■توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین

■تلفن توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰

■تلفن اشتراک: ۶۱۹۳۳۱۱۴

■ چهارشنبه ۲۹ مرداد ۱۴۰۴ ■ سال سی و سوم ■ شماره ۹۴۶۹

سرمایه گذاری برای تولید

حافظ
ملکت عاشقی و گنج طرب
هر چه دارم ز بمن همت اوست

صفحه از: علیرضا بهرامی

صفحه آخر

■همشهری آنلاین: www.hamshahronline.ir

■سایت روزنامه: newspaper.hamshahronline.ir

■سیاسی و دیپلماتیک:

■مدیر:حسین ارژلو
■دبیر:زهرارافعی

■شهرنگار:

■مدیر:پروانه بهرام پزاد
■دبیر:مریم باقرپور

■اقتصاد:

■مدیر:حسین لطفی
■دبیر:مریم موسی پور

■تماشاگر:

■مدیر:امیرمحمد یعقوب پور
■دبیر:لیلیا خرسند

■گزارش:

■مدیر:فهمیده طباطبائی

■صاحب امتیاز:

■مؤسسه همشهری
■مدیر مسئول: محسن مهدیان
■سرمدیر:دانیال معمار

■دبیر تحریریه:

■شهرام فرهنگی

■معاونان سر دبیر:

■علی عمادی، شاهین امین

■مدیر فنی: حامد یزدانی

■مدیر هنری: مهدی سامانی

■دبیر عکس: امیر پناهپور

■سرزمین من:

■مدیر:سید زهراراعاسی
■دبیر:زهرارافعی

■تندرستی:

■مدیر:جواد نصرمتی
■دبیر:مریم سرخوش

■سرنخ:

■مدیر:جواد عزیزی
■دبیر:محمد عسقری

■دانشنگاه:

■مدیر:ساسان شادمان
■دبیر:زهراراجلی

■جامعه:

■مدیر:سعید میر
■دبیر:فاطمه عسگری نیا

■۳۴(سینما و تلویزینون):

■مدیر:سعید مروتی
■دبیر:علیرضا محمودی

■صفحه آخر:

■دبیر:عبسی محمدی

■سرگرمی:

■دبیر:فرام شیرزادی

■طرح و گرافیک:

■دبیر:محمدعلی خلیلی

■سرمدیر آنلاین:

■اسماعیل سلطنت پور

■معاونان آنلاین:

■مجتبی صادقی،

■کامران یازجی، حامد فوقانی

■مدیر فضای مجازی:

■زهراسادات بهشتی

■مدیر پیش زنده:

■امیرحسین محمد دوست

■مدیر تولید تلویزینون:

■الهه سادات بهشتی

روز مرهنویسی ها

بی تفاوتی های ترسناک

عبسی محمدی | روزنامه نگار |چندی پیش خبری

به شدت انعکاس پیدا کرد؛ اینکه شهروندی کت و شلوار پوش، قصد خودکشی در متروی شهدای هفتم تیر را داشت. فیلم هایش هم که منتشر شد. اصلا طرف از دیگران داشت درخواست می کرد که فیلم بگیرند و پخش کنند. حالا این به کنار، اما یکی از حاشیه هایی که در این خبر به شدت دیده شد و حتی گاهی از خود خبر هم پررنگ تر شد، یکی از شهروندانی بود که در سکوی مقابل نشسته بود. او به شدت خونسرد بود، حتی بلند نشد تا قضیه را تماشا کند. همینطور تا آخر ماجرا روی صندلی نشسته بود و یانگاهی سرد داشت تماشای می کرد. به قول بعضی از کاربران شبکه های مجازی، همین نگاه سرد و بی تفاوتی و حتی یک تکان به خودش ندادن، ترسناک تر از این واقعه بود!

آدمی اساسا در فضایی زندگی می کند که هم روی دیگران اثر می گذارد و هم از دیگران اثر می پذیرد. در واقع ما در یک جهان خشنی زندگی نمی کنیم؛ در یک جهان در هم تنیده از روابط انسانی زندگی می کنیم. طبیعی است و کاملا منطقی است که نمی توانیم بی تفاوت زندگی کنیم. اما چرا؟ چطور می توان چنین چیزی را توجیه کرد؟

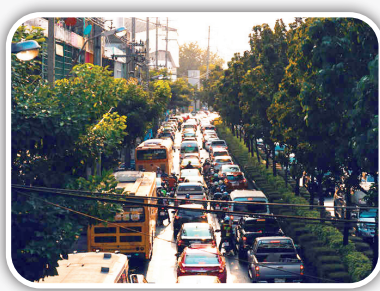
در حوزه اخلاقیات، نگاه های مختلفی وجود دارد. یکی از این نگاه ها کانتی است. حالا کاری به زیر و بم آن نداریم اما قاعده خیلی جالبی دارد که اساسا امر اخلاقی را مشخص می کند: اگر همه مثل من رفتار کنند، دنیا چگونه جایی خواهد بود؟ مثلا من در حال جویدن آدامس هستم. اگر تمامند آدامس خودم را بخواهم روی زمین بیندازم، آیا اخلاقی است؟ شاید جواب های مختلفی بشود به چنین سوآلی داد اما بایبید کانتی به قضیه نگاه کنیم: اگر همه آدامس های خود را زمین بیندازند، چه خواهد شد؟ واقعا شرایط وحشتناکی اتفاق خواهد افتاد. به پرندگان و محیط زیست صدمه وارد خواهد شد، مدام کفش هایمان در گیر این آدامس ها خواهد شد، همه جا به هم خواهد ریخت و ... حالا این یک رفتار ساده است. شما تصور کنید که ما انسان ها نسبت به هم بی تفاوت باشیم، نسبت به مشکلات و درد های هم، چه خواهد شد؟ پس باید چشم هایمان را بیندیم و به جهانی فکر کنیم که همه در آن، بی تفاوت هستند. چه خواهد شد؟ حتی فکر کردن به آن هم ترسناک است.

در جهانی که همه بی تفاوت هستند، شاید یک قاتل یک شهروند را جلوی چشم های دیگران به قتل برساند، اما همه اهشان را می کشند و می روند و شانه ای بالا می اندازند. اساسا در چنین دنیایی، نه احساس امنیت می توانیم کنیم، نه احساس زندگی و رضایت کامل و نه حس خوشبختی؛ چرا که خوشبختی احساسی همگانی است و به تنهایی امکان پذیر بودنش سخت است.

چنین است که از حیث اخلاقی، باید از بی تفاوت بودن شهروندان حتی در مقایس کم وحشت کرد؛ چرا که اگر به سمت چنین جهانی و فضایی حرکت کنیم، نخستین کسانی که آسیب خواهند دید، خود ما هستیم. بی خود نبود که برخی از کاربران شبکه های مجازی، اشاره کرده بودند که آن بی تفاوتی شهروند نشسته در سکوی روبه رویی، بسیار ترسناک تر از خود این واقعه بود...

دور دنیا

مرد خاموش

مردی خاموش بیش از یک دهه است که هر وقت که بتواند، خیابانی در شهر سوانزی در ولز را مسدود می کند و هیچ کس هم نمی داند چرا؟ ماجرا از این قرار است که قصه دیوید همپسون، این روز ها به یکی از معما های کشور بریتانیا تبدیل شده. چون او بیش از یک دهه است که در وسط تقاطعی در شهر می ایستد و بدون هیچ دلیل مشخصی، راه را برای تردد خودرو ها مسدود می کند. البته او بار ها و بار ها دستگیر شده، اما در طول این سال ها حتی یک کلمه هم با پلیس ها یا قضات حرف نزده و ترجیح می دهد مام ها در زندان بماند اما به هیچ عنوان درباره این موضوع با پلیس سخنی نگوید. حتی او می داند که این سکوت، به ضررش تمام می شود؛ اما انگار این موضوع اصلا برایش اهمیت ندارد. او هر وقت از زندان آزاد می شود، در نخستین فرصت باز هم به شیطنتش ادامه می دهد و خیابان را مسدود می کند. اخیرا پزشکان تحقیق کرده اند که ایاد دیوید مادرزادی سخن نمی گوید، یا لججیا است، اما به نتیجه ای علمی نرسیده اند. البته برخی زندانیان ها می گویند گاهی صدای او را شنیده اند.

امتناع او از صحبت با هر کسی در مورد انگیزه هایش، کار محققان را بسیار دشوار کرده، بنابراین احتمال اینکه بفهمند چه چیزی او را به این کار وادار می کند، بسیار کم است.

راه آهن سراسری ایران

راه آهن سراسری ایران با طول ۱۳۹۴ کیلومتر که در سال ۲۰۲۱ به ثبت جهانی رسید، شاهکاری بی نظیر از مهندسی و ساخت و ساز است که در بای خزر در شمال را به خلیج فارس در جنوب متصل می کند. این طول قابل توجه، آن را با اختلافی چشمگیر به بلند ترین اثر در میان ۴ میراث ریلی ثبت شده در یونسکو بدل کرده و خود به تنهایی گواهی بر مقیاس بی رقیب این پروژه ملی است. در حالی که ۱۳۲ دیگر در بخش های کوهستانی خاص و کوتاه تری متمرکز هستند، هدف اصلی این پروژه اتصال کامل شمال به جنوب یک کشور پهناور بود. ساخت این خط آهن که در سال ۱۳۰۶ شمسی آغاز شد و در سال ۱۳۱۷ به پایان رسید، یکی از بزرگ ترین پروژه های زیربنایی دوران خود محسوب می شد. دلیل اصلی ثبت آن در فهرست میراث جهانی یونسکو، مقیاس عظیم و نبوغ مهندسی به کار رفته در آن برای غلبه بر موانع طبیعی متنوع و دشوار است. این مسیر با عبور از ۲ رشته کوه البرز و زاگرس، نیازمند ساخت تعداد بسیار زیادی پل (بیش از ۴۷۰۰ پل) و حفر تونل های طولانی (بیش از ۲۵۰ تونل) بود. پل ورسک با ارتفاع ۱۱۰متر و پل ۳ خط طلا که با ۳ مارپیچ ریلی، قطار را در مسیری کوتاه به ارتفاع قابل توجهی می رساند، تنها نمونه هایی از این خلاقیت مهندسی هستند. این راه آهن یکی از نمادهای تحول اقتصادی - اجتماعی ایران مدرن به شمار می رود.

راه آهن رتین در سوئیس و ایتالیا

راه آهن رتین که در سال ۲۰۰۸ ثبت جهانی شد، شامل ۲ خط ریلی تاریخی است که از میان رشته کوه های آلپ در سوئیس و ایتالیا عبور می کنند؛ خط آلبولا و خط برتینا. این ۲ خط که در اوایل قرن بیستم ساخته شدند، نمونه ای استثنایی از همزیستی هماهنگ فناوری پیشرفته راه آهن با مناظر بکر و دراماتیک کوهستانی هستند. دلیل ثبت جهانی این مجموعه، نوآوری های مهندسی به کار رفته برای اتصال جوامع دور افتاده آلپ و تسهیل توسعه پایدار گردشگری در این منطقه است. این مسیر ها با استفاده از ۵۵ تونل (شامل تونل های مارپیچ برای افزایش ارتفاع) و ۱۹۶ پل، از جمله پل معروف لاندواسر بدون نیاز به سیستم چرخ دنده از شیب های تند عبور می کنند. این راه آهن نه تنها یک شاهکار مهندسی است، بلکه تجربه بصری بی نظیری از سفر در دل طبیعت آلپ را برای مسافران فراهم می کند و نمادی از تعامل مثبت انسان و طبیعت است.

راه آهن سمرینگ، اتریش

راه آهن سمرینگ که بخشی از خط آهن جنوبی اتریش است و در سال ۱۹۹۸ به ثبت جهانی یونسکو رسید، نخستین راه آهن کوهستانی در جهان بود که در مقیاس استاندارد ساخته شد. این مسیر ۴۱ کیلومتری بین سال های ۱۸۴۶ تا ۱۸۵۴ میلادی در دل کوه های آلپ احداث شد و یک دستاورد برجسته در دوران آغازین مهندسی راه آهن به شمار می رود. دلیل اصلی انتخاب آن به عنوان میراث جهانی، ارائه راه حلی فناورانه و هماهنگ با طبیعت برای یکی از دشوار ترین چالش های مهندسی آن زمان بود. کارل فون گکا، مهندس این پروژه با طراحی ۱۶ قوسی بزرگ و ۱۴ تونل، توانست راه آهنی بسازد که نه تنها کاربردی بود، بلکه به صورت یکپارچه با چشم انداز زیبای کوهستانی منطقه ترکیب شده بود. این پروژه استاندارد های جدیدی را در طراحی راه آهن تعریف کرد و الهام بخشی بسیاری از پروژه های ریلی کوهستانی در سراسر جهان شد و امروزه همچنان به طور کامل فعال است.

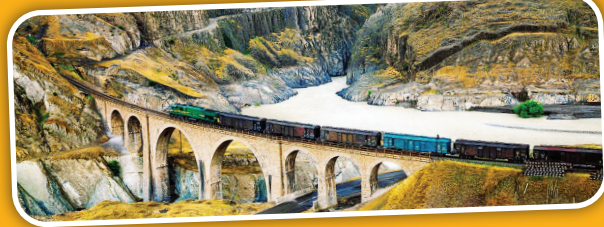
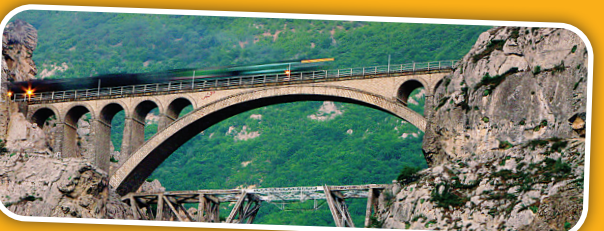
راه آهن های کوهستانی هند

این مجموعه شامل ۳ راه آهن برجسته است که در دوره های مختلف در مناطق کوهستانی هند ساخته شده اند: راه آهن هیمالیا بی دارجلینگ که در سال ۱۹۹۹ ثبت جهانی شد، راه آهن کوهستانی نیلگیری که در سال ۲۰۰۵ و راه آهن کالکا-شیملا که در سال ۲۰۰۸ به ثبت جهانی رسیدند. این خطوط به عنوان نمونه های برجسته از راه حل های مهندسی جسورانه و مبتکرانه برای ایجاد ارتباط ریلی در مناطق صعب العبور و کوهستانی در فهرست یونسکو قرار گرفته اند. هر یک از این ۳ خط آهن، چالش های منحصر به فردی را پشت سر گذاشته اند؛ از حلقه های مارپیچ و زیگزاگ های دارجلینگ برای غلبه بر شیب، تا سیستم منحصر به فرد چرخ دنده و ریل دندانه دار در خط نیلگیری. این راه آهن ها که در دوران استعمار بریتانیا ساخته شدند، نه تنها بر توسعه اقتصادی و اجتماعی این مناطق تأثیر عمیقی گذاشتند، بلکه امروزه نیز به عنوان جاذبه های توریستی محبوب و خطوط ریلی فعال، ارزش تاریخی و فرهنگی خود را حفظ کرده اند.

ریل های میراث جهانی

روایتی از ۴ خط آهن شگفت انگیز در فهرست یونسکو

ایران همچون نگینی درخشان خودنمایی می کند. این شاهکار مهندسی نه تنها یک پروژه زیرساختی عظیم برای یکپارچه سازی کشور، بلکه یکی از پیچیده ترین و جسورانه ترین ساخت و ساز های ریلی قرن بیستم محسوب می شود. عبور از ۲ رشته کوه عظیم و متضاد البرز و زاگرس و اتصال شمال به جنوب کشور، چالشی بی سابقه بود که با نوآوری های فنی خیره کننده و غلبه بر موانع طبیعی صعب العبور به سرانجام رسید. ثبت جهانی راه آهن ایران، به رسمیت شناختن این شاهکار مهندسی و اهمیت تاریخی آن به عنوان نمادی از مدرنیزاسیون و اراده ملی در تاریخ معاصر ایران است که اکنون میراثی برای تمام بشریت به شمار می رود.

در جست وجوی معنا

پاسخ ابن سینا به بی معنایی

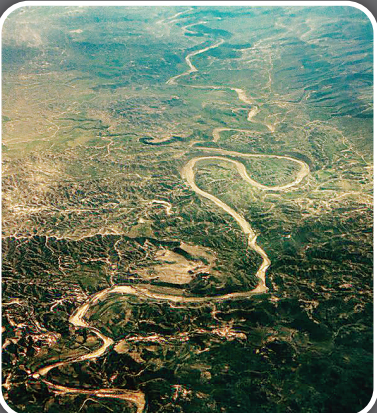
خب، به پخش دیگری از ستون در جست وجوی معنا خوش آمدید. شما هم یک جور هایی در گیر بی معنایی در زندگی تان شده اید یا آن را در دیگران حس کرده اید؟ تنها نیستید؛ چرا که این، یک معضل عمومی در دنیای مدرن است. امیر عباس علیزما نی، دانشیار فلسفه دانشگاه تهران، چندی پیش در همایشی مرتبط با فلسفه ابوعلی سینا با عنوان «از شفا تا قانون» نکته های جالبی را در این باره مطرح کرد که در خبرگزاری ها انعکاس یافت. باهم بخش هایی از آن را مرور می کنیم.

«بحران معنای زندگی چرا در دنیای امروز ما شیوع یافته؟ به دلیل فروپاشی کانون های سنتی معنا. بحران معنای زندگی، از جدی ترین بحران های انسان معاصر است. وقتی هم که کانون های سنتی معنا چون دین، اخلاق و سنت کمرنگ تر شده، این بحران رشد یافته است. خب، ما شاهدیم که انسان سنتی در دنیای زندگی می کرد که پاسخ «چرا هستم» کاملا روشن بود و در او تولید اطمینان می کرد، اما انسان مدرن حس می کند که آن آفتاب های معنا را خاموشی گرفته. به قول مولانا، انسان امروز بیماری است که به استسقای معنا دچار آمده. به همین دلیل به شدت بی قرار است و از خودش می پرسد چرا این ادامه بدهم؟ انسان مدرن واقعا نمی داند که دیگر چرا باید رنج های زندگی را تاب بیاورد.

در این میانه، می توان یا از جراح به ایده هایی چون سنت سسینوی، فلسفه و... پاسخی هایی برای این معضل یافت. از نگاه ابن سینا، انسان موجودی غایت مند است، هدفی معین دارد و به سمت آن حرکت می کند. به تعبیر دیگر، معنای زندگی ما می تواند چیزی باشد که باعث تفاوت ما با حیوانات شده؛ یعنی توان تفکر. در نتیجه آدمی به میزانی که از قوه عقل خود استفاده کند، انسان تر می شود و از حیوانیت دور تر. ما نیازمند این هستیم که مدام در زندگی مان بازنگری کنیم که طرح من برای زندگی چیست و غایت من و هدف نهایی من کجاست؟ در نتیجه فلسفه می تواند به ما یاد بدهد که چگونه زندگی کنیم؛ نه اینکه صرفا یاد بدهد که چگونه فکر کنیم. همین بازنگری است که می تواند باعث کشف دوباره معنا در زندگی شود. دقت داشته باشید که در سنت باستانی، فلسفه نه فقط یک نظام فکری، بلکه شیوه ای از زیستن بود. فیلسوفان باستان تا افلاطون، به دنبال زستی فضیلت مند، شاد و آرام بودند؛ مثلی که در آن فضیلت، در مرکز قرار دارد. از سوی دیگر در سنت ابن سینا نیز، قوای مختلف نفس سعادت های خاص خودشان را دارند. بالاترین قوه نیز قوه عقل است و بالاترین لذت هم لذت عقلی. در نتیجه، فلسفه ابن سینا فلسفه ای معناگرا و غایت محور است...»

عکس خانه

شاهرگ حیات بر بوم خوزستان

این قاب هنرمندانه از رود کارون که توسط جلال زرگانی، عکاس خوش ذوق، ثبت شده و در شبکه های اجتماعی پربازدید شده است، کارون را نه فقط به عنوان یک جریان آب، بلکه به مثابه یک موجود زنده و اسطوره ای به تصویر می کشد. هر اختنای این مارپیچ غول بیکر، روایتی از هزاران سال تاریخ، نبرد زیبایی آب با خشکی و قدرت بی بدیل طبیعت در شکل دهی به جغرافیا است. کارون در این تصویر، تنها یک رود نیست، بلکه قلب تپنده جنوب و نمادی از جریان ابدی زندگی در فلات ایران است.